

Sygn. akt VI Ka 893/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Jacek Matusik

protokolant: p.o. protokolant sądowy Agnieszka Karpińska

przy udziale prokuratora Anety Ostromeckiej

po rozpoznaniu dnia 7 listopada 2016 r. w Warszawie

sprawy H. K. syna W. i E. ur. (...) w M.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 22 kwietnia 2016 r. sygn. akt IV K 30/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- z podstawy prawnej skazania oskarżonego eliminuje art. 244 kk,

- orzeczoną w punkcie 1 karę obniża do 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- okres, na który w punkcie 2 orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wydłuża do 15 (piętnastu) lat;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych w sprawie obciążając wydatkami Skarb Państwa;

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. G. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT.

Sygn. akt: VI Ka 893/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie wywiezione apelacje należy uznać za częściowo uzasadnione, co skutkować musiało wydaniem orzeczenia reformatoryjnego w sprawie. Ponieważ obydwie wniesione apelacje w części się pokrywają, Sąd Odwoławczy ustosunkuje się do nich łącznie.

Podkreślenia wymaga, że Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie, wyjaśnił w jego trakcie wszystkie, istotne dla wydania rozstrzygnięcia okoliczności, zebrane dowody ocenił wnikliwie, wszechstronnie, nie wykraczając

przy tym poza ramy określone dyspozycją art. 7 k.p.k., co sprawia, że ocena ta pozostaje pod ochroną wskazanego przepisu, a jej efektem są trafne ustalenia faktyczne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego, przez obu skarżących, zarzutu obrazy prawa materialnego, stwierdzić należy, iż Sąd orzekający błędnie uznał, że między art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k. zachodzi zbieg przepisów ustawy w rozumieniu art. 11 § 2 k.k. Słusznie wskazali autorzy apelacji, że w orzecznictwie ukształtowany jest pogląd, iż prowadzenie pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości w okresie prawomocnie orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wyczerpuje wyłącznie znamiona występku z art. 178a § 4 k.k., pomiędzy bowiem przepisem art. 244 k.k. a art. 178a § 4 k.k. nie zachodzi kumulatywny zbieg przepisów ustawy w rozumieniu art. 11 § 2 k.k. Opis czynu z art. 244 k.k. w pełni zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 1 i 4 k.k. (vide, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. I KZP 22/11, OSNKW 2012,; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2014 r., V KK 213/13, LEX nr 1418900). W konsekwencji w wypadku zachowania naruszającego treść art. 178a § 1 k.k. - w sytuacji, gdy sprawca nie zastosował się do orzeczonego środka karnego, opisanego wyżej, i jednocześnie był wcześniej prawomocnie skazany m.in. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości - może dojść do zbiegu podstaw stosowania § 4 art. 178a k.k. (vide, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2013 r., III KK 229/13, LEX nr 1375214).

W toku postępowania przygotowawczego prawidłowo zarzucono H. K. popełnienie przestępstwa zakwalifikowanego z art. 178a § 1 i 4 k.k. Sąd Rejonowy w wyroku uzupełnił jednakże kwalifikację prawną o czyn z art. 244 k.k. przypisując oskarżonemu dopuszczenie się czynu zabronionego z art. 178a § 1 i 4 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Przyjęcie takiej kwalifikacji prawnej uznać należy za błędne i naruszające prawo materialne, albowiem jak wskazano powyżej opis czynu z art. 244 k.k. zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 1 i 4 k.k. Wobec zasadności zarzutu podniesionego w apelacjach, Sąd Odwoławczy zobligowany był do zmiany zaskarżonego wyroku i eliminacji z podstawy prawnej art. 244 k.k.

Odnosząc się stricte do apelacji obrońcy oskarżonego, w ocenie Sądu Okręgowego na uwzględnienie zasługuje ona częściowo w zakresie, w jakim zaskarżonemu wyrokowi zarzuca rażąca niewspółmierność kary orzeczonej w stosunku do oskarżonego polegającą na wymierzeniu H. K. kary 2 lat pozbawienia wolności. Skarżący podniósł, że sytuacja osobista oskarżonego wskazuje na zasadność orzeczenia w stosunku do niego innej kary niż kara bezwzględnie pozbawienia wolności. O niewspółmierność orzeczonej kary mówimy wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzona za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należyście stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (zob. w. SN z 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNKW 7-9/1991, poz. 39). Zarzut niewspółmierności nie wymaga wskazania nowych, nieustalonych przez sąd okoliczności, polegać bowiem może na wykazaniu, że okoliczności prawidłowo ustalone mają takie znaczenie i ciężar gatunkowy, których orzeczona kara bądź nie uwzględnia w ogóle, bądź uwzględnia je w stopniu niedostatecznym (w. SN z 23 października 1974 r., V KRN 78/74, OSNKW 12/1974, poz. 234). Sąd I instancji za popełniony czyn wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności. Sąd Odwoławczy nie znalazł żadnych przesłanek przemawiających za orzeczeniem kary o charakterze wolnościowym. Z uwagi na wyjątkowo wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżonego oraz całkowitą nieskuteczność poprzednio orzekanych kar w tym również kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz bezwzględnych kar pozbawienia wolności, w stosunku do H. K. nie sposób postawić innej prognozy kryminologicznej, jak tylko negatywnej. W ocenie Sądu Okręgowego, jedynie bezwzględna kara pozbawienia wolności, zgodnie z zasadami limitowania współmierności kary do stopnia winy oskarżonego oraz do stopnia społecznej szkodliwości czynu, będzie w niniejszej sprawie karą adekwatną. Mimo, iż Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw do zmiany orzeczonej przez Sąd meriti kary pozbawienia wolności na karę wolnościową, to uznał, iż kara 2 lat pozbawienia wolności nosi cechy surowości. Sąd rozpoznający sprawę, co prawda prawidłowo wskazał wszystkie okoliczności obciążające oskarżonego tzn. wysoką szkodliwość społeczną czynu oraz uprzednią karalność oskarżonego, jednakże nadał zbyt małą wartość okolicznościom łagodzącym, a mianowicie, że oskarżony podjął się leczenia odwykowego. Oskarżony nie utrudniał w żaden sposób toczącego się postępowania, składał wyjaśnienia, wyraził skruchę i przeprosił za swoje zachowanie. Mając na względzie powyższe przesłanki Sąd

Okręgowy doszedł do przekonania, że wymiar kary pozbawienia wolności należy obniżyć do 10 miesięcy pozbawienia wolności, albowiem wymiar kary 2 lat określony w zaskarżonym wyroku uznać należy za zbyt wysoki.

Sąd Odwoławczy podzielił również częściowo zarzut podniesiony przez prokuratora odnośnie do dopuszczenia się przez Sąd meriti obrazy prawa materialnego, polegającego na błędnym zastosowaniu art. 42§ 2 k.k. i orzeczeniu zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat. Istotnie bowiem przepis art. 42 § 3 k.k. nakazuje, w razie skazania za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k., orzec zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio, chyba że wyjątkowo zachodzi wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Wbrew twierdzeniom prokuratora, zgodzić należy się z Sądem Rejonowym, że w realiach niniejszej sprawy, aktualna postawa i sytuacja życiowa oskarżonego, uzasadniają odstąpienie od orzeczenia wobec niego dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów. Nie mniej jednak wobec kilkakrotnej karalności oskarżonego za przestępstwa z art. 178a k.k., orzeczenie wobec niego zakazu na okres 10 lat jest stanowczo zbyt łagodne. Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, że zasadnym jest wydłużenie tego okresu do lat 15, czyli na najdłuższy możliwy czas przewidziany w art. 43 § 1 k.k. W ocenie Sądu okres ten odpowiada stopniowi szkodliwości społecznej czynu oskarżonego. Wydłużenie okresu zakazu prowadzenia pojazdów orzeczonego wobec oskarżonego dożywotnio, o co wnosił prokurator w apelacji, byłoby w ocenie Sądu orzeczeniem rażąco surowym, mimo dotychczasowej karalności H. K..

Wobec tego, że oskarżony H. K. w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy obrońcy ustanowionego z urzędu, Sąd zasądził na rzecz adwokata P. G. stosowne wynagrodzenie w wysokości 516,60 zł obejmujące wynagrodzenie za obronę z urzędu w drugiej instancji oraz podatek od towarów.

Biorąc pod uwagę sytuację materialną oskarżonego –wymierzenia mu bezwzględnej kary pozbawienia wolności Sąd uznał, że zachodzą przesłanki określone w art. 624 § 1 k.p.k. uzasadniające zwolnienie go od ponoszenia kosztów postępowania i tym samym przejął je na rachunek Skarbu Państwa.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji wyroku.